

2. International Tourism Highlights 2019 / UNWTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284421152>.

3. Megatrends Shaping the Future of Travel / Euromonitor International [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://go.euromonitor.com/wtm2018-megatrends-shaping-the-future-oftravel.html>.

4. Tourism industry in China – Statistics & Facts / Statista [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.statista.com/topics/1210/tourism-industry-in-china/>.

*Суматохіна Ірина Миколаївна,
кандидат географічних наук, доцент кафедри географії
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара*

РЕГІОНАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНО- ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Перетворення, які нині наполегливо та послідовно відбуваються в соціально-політичній сфері нашої країни, призводять до впровадження у життя реформ місцевого самоврядування в умовах децентралізації. Це впливає на забезпечення відповідності інтересів територіальних громад загальнодержавним інтересам, кооперації та координації цих інтересів на різних рівнях виконавчої влади і створює передумову стабільного розвитку суспільства та ефективного функціонування держави в цілому. Досягненню успіху у цьому сприяють усі типи децентралізації. Адміністративна децентралізація реалізується через передачу на місця повноважень приймати рішення, ресурси і відповідальність за роботу різних служб і департаментів відповідальних за соціальний розвиток регіону, а фіскальна дозволяє делегувати фінансові ресурси та повноваження. Наслідком цього є позитивний результат управління бюджетними практиками з урахуванням декількох факторів, серед яких – взаємозв'язок регіонів, доступність ресурсів і місцеві можливості управління [2, с. 13].

Отже, в умовах децентралізації суттєво підвищується спроможність територіальних громад формувати збалансований розвиток у різних векторах, приділяючи особливу увагу соціальній складовій. Розширення рекреаційно-туристичного потенціалу є одним із актуальних напрямків соціально-економічного розвитку регіонів з різною спеціалізацією. Однак, в промислових регіонах, в порівнянні з

аграрними, формуються більш сприятливі умови і можливості для цього за рахунок фінансової децентралізації й формування необхідного ресурсу. Одним із старопромислових регіонів є Дніпропетровський, який має нагальну потребу покращення екологічних показників та забезпечення умов для відновлення фізичного та емоційно-духовного стану населення і, одночасно, має можливості для створення необхідних для цього умов.

Останніми роками в Дніпропетровському регіоні найбільш помітні трансформації спостерігаються у просторовому плануванні та структурі рекреаційних зон, що пов'язано із наявністю ресурсу, волі та бажання представників місцевого самоврядування та громадськими ініціативами. В регіоні розроблена та поступово втілюється у життя стратегія активізації туризму шляхом розширення рекреаційного потенціалу та інноваційних нововведень [3-5]. Так, в містах та районах області реалізуються логічні та послідовні заходи, спрямовані на розвиток рекреації з одночасним покращенням екологічної ситуації, основними серед яких є такі:

- збільшення коефіцієнту заповідності за рахунок створення нових природоохоронних територій;
- створення одного з перших в Україні приватних авторських садів з використанням туристичних інновацій, відкритих для відвідування;
- реновація у промислових містах рекреаційних зон, міських парків, скверів тощо;
- створення нових рекреаційних зон на основі використання природних елементів урбанізованого ландшафту, таких як коси, острови, заплави великих і малих річок, озера, піщані масиви (кучугури), фрагменти мальовничих ландшафтів вододілів;
- створення нових рекреаційних локацій у містах на основі використання природно-антропогенних об'єктів, наприклад, затоплених гранітних та піщаних кар'єрів;
- масштабне озеленення вулиць, пришкільних та придомових територій;
- реконструкція та нове будівництво сучасних туристичних атракцій та рекреаційних локацій, таких як стадіон пляжних видів спорту, гребний канал, гідропарк, інклюзивний дитячий парк тощо;
- розвиток велоінфраструктури (велодоріжки, велосмуги, велопаркінги, велопрокат тощо).

Зміни у просторовому плануванні рекреаційних територій відбулися в результаті створення регіонального ландшафтного парку «Дніпрові пороги» та приватного ландшафтного парку Світлани

Кульбашної у с. Військове. На території промислових міст Дніпро, Кам'янське, Кривий Ріг, що характеризуються найбільшим рівнем забруднення атмосферного повітря в Україні, створюються нові рекреаційні локації на основі існуючих озер (Московське та Куряче у Дніпрі) та колишніх гранітних і піщаних кар'єрів (Єлізаветівський поблизу Кам'янського, Миколаївський у Кривому Розі, Червонокам'янський та Старокодацький у Дніпрі), які стають популярними серед місцевого населення й активно використовуються для літнього відпочинку.

Серед інновацій слід відзначити створення нового культурного хабу «Habitat» на основі об'єднання можливостей «Арт-центру «Квартира» та авторського ландшафтного парку Світлани Кульбашної, які перетворюються відповідно на зимову та літню локації для проведення різних культурних заходів – музичних фестивалів, мистецьких виставок, зустрічей творчих людей тощо. Важливою атракцією для відпочинку й розвитку особливих дітей став перший в країні інклюзивний дитячий парк у місті Дніпро. В обласному центрі регулярно проводяться й набувають популярності тематичні івенти за напрямками концептів (Comic-Con, Техфест, Робот-фест, IT-фест, Comic-Con, Техфест, Робот-фест, IT-фест, Індастріалнайт) [1, 4].

В результаті формування базового рівня велоінфраструктури у містах зростає культура велосипедного руху і популярність рекреаційних пересувань велосипедом, поліпшується ділова активність і туристична привабливість міст. Однак, найщільнішою мережа велосмуг залишається переважно в центрі міст та вздовж набережної Дніпра.

В перспективі планується продовжити процес розширення рекреаційного потенціалу області за рахунок створення нових природоохоронних територій та нових туристичних локацій. Наприклад, планується організація у Дніпрі історико-культурних центрів «Парк тоталітарного періоду», «Стара Самарь», які стануть відображенням різних історичних віх розвитку міста.

Дотепер перешкодами на шляху активізації туристичної діяльності є недостатня розвиненість інфраструктури засобів розміщення, відсутність міської мережі туристичної навігації (інформаційні туристичні стенди, карти, маркування туристичних маршрутів) [1].

Висновки. В Дніпропетровському регіоні реалізується стратегія активізації рекреаційно-туристичної діяльності, яка ґрунтується на спрямуванні фінансового ресурсу на розширення рекреаційно-туристичного потенціалу регіону, посилення конкурентоспроможності та диверсифікації туристичного продукту. До основних напрямків активізації туристичної діяльності у регіонів належать: подальша

диверсифікація туристичного продукту міст, впровадження громадських проектів та ініціатив, налагодження роботи туристсько-інформаційного центрів міст, формування мережі туристичної навігації.

Список використаних джерел та літератури:

1. Агентство розвитку Дніпра. – [Електронний ресурс]. – Спосіб доступу: <https://dda.dp.ua>
2. Лелеченко А. П. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. / [А. П. Лелеченко, О. І. Васильєва, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 110 с.
3. Стратегія активізації туристичного потенціалу м.Дніпра на 2018-27 роки. – [Електронний ресурс]. – Спосіб доступу: http://dda.dp.ua/wp-content/uploads/2017/12/16_27.pdf
4. Програма економічного і соціального розвитку міста Дніпро. – [Електронний ресурс]. – Спосіб доступу: <https://dniprorada.gov.ua>
5. Програма розвитку велоінфраструктури міста Дніпропетровська. – Дніпропетровськ, 2013. – 32 с. – [Електронний ресурс]. – Спосіб доступу: http://praslin.com.ua/files/ПРОГРАММА%20-%2029_07_13.pdf

*Теодорович Лариса Віталіївна,
кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму
НУ «Львівська політехніка»*

РОЗВИТОК ПРОБЛЕМНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

На сьогоднішній день в Україні сформувались окремі проблемні – депресивні та слаборозвинуті території, що характеризуються сповільненням соціально-економічного розвитку. Це призводить до зростання безробіття, зниження рівня доходів та реального споживання місцевого населення, посилює соціальну нерівність між міським і сільським населенням, призводить до зменшення кількості та густоти населення[1].

При виділенні проблемних регіонів використовують два основних підходи. Перший складається з оцінки ступеня кризової ситуації, виділяючи райони з глибоким постійним економічним занепадом, конфліктні території, регіони стихійних і техногенних катастроф. У другому підході виділяють головні об'єкти державної регіональної політики, наприклад, відсталі, прикордонні, старо-промислові регіони, райони нового освоєння.